

תוספתא קידושין	משנה קידושין
<p>תוספתא קידושין פרק א הלכה א</p> <p>האשה נקנית בשלושה דרכים וקונה את עצמה בשני דרכים נקנית בכסף ובשטר ובביאה בכסף כיצד נתן לה כסף [או שוה כסף] אמ' לה הרי את מקודשת לי הרי את מאורסת לי הרי את לי לאיתא הרי זו מקודשת אבל נתנה היא לו כסף או שוה כסף ואמרה לו הריני מאורסת לך הריני מקודשת לך הריני לך לאינתו אין מקודשת הלכה ב</p> <p>ובשטר צריך לומר שטר שיש בו שוה פרוט' אלא אפי' כתב על חרש ונתן לה על נייר פסול ונתן לה הרי זו מקודשת הלכה ג</p> <p>ובביאה כל ביאה שהיא לשם קדושין מקודשת שאינה לשום קדושין אין מקודשת הלכה ד</p> <p>לא ישא אדם אשה עד שתגדל בת אחותו או עד שימצא את ההגון לו שנ' ומלאה הארץ זמה זמה היא ר' לעזר או' זה פנוי הבא על הפנויה שלא לשום אישות ר' לעזר אומ' מנין שענוש לפני מקום כבא על אשה ואמה נאמ' כאן זמה ונאמ' להלן ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה היא ר' ליעזר בן יעקב אומ' מתוך שבא על נשים הרבה ואין ידוע על אי זו מהן בא והיא שקיבלה מאנשים הרבה ואין ידוע מאי זה מהן קיבלה נמצא זה איש נושא את בתו וזה נושא את אחותו נמצא כל העולם מתמזרין לכך נאמ' ומלאה הארץ זמה ר' יהודה בן בתירא אומ' הרי הוא או' ולא תזנה הארץ מוזנין הן הפירות זה מה הוא לא כהן ולא לוי ולא ישראל הכריעו חכמים לסייע דברי ר' יהודה שנ' שאי עיניך על שפים וראי איפה לא שו' וימנעו רביבים וגו'</p> <p>הלכה ה</p> <p>אי זהו גירעון כסף רצה לפדות את עצמו בתוך השנים האילו מחשב את המעות ואת השנים ונותן לרבו מפני שיד העבד על העליונה</p> <p>אי זהו חזקת קרקעות¹⁵⁷ נעל וגדר ופרץ כל שהוא הרי זו חזקה</p> <p>אי זו היא חזקת עבדים נעל לו סנדלו והתיר לו סנדלו והוליך אחריו כלים למרחץ הרי זו חזקה הגביהו ר' שמעון או' אין לך חזקה גדולה מזו הלכה ו</p> <p>וקונה את עצמו בראשי איברים וקונה את עצמו בכסף על ידי אחרים ובשטר על ידי עצמו מפני שהוא כנותן משמאל לימינו דברי ר' מאיר וחכמים או' בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא כסף של אחרים ואומ' לו על מנת שאין</p>	<p>מסכת קידושין פרק א משנה א</p> <p>האשה נקנית בשלושה דרכים וקונה את עצמה בשתי דרכים נקנית בכסף ובשטר ובביאה בכסף בית שמי אומרים בדינר ובשווה דינר ובית הלל אומרים בפרוטה ובשווה פרוטה וכמה היא פרוטה אחד משמונה באסר האיטלקי</p> <p>וקונה את עצמה בגט ובמיתת הבעל היבמה נקנית בבדיאה וקונה את עצמה בחליצה ובמיתת היבם משנה ב</p> <p>עבד עברי נקנה בכסף ובשטר וקונה את עצמו בשנים וביובל ובגרעון כסף יתרה עליו האמה העבריה שהיא קונה את עצמה בסימנים והנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובל ובמיתת האדון</p> <p>משנה ג</p> <p>עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה</p> <p>וקונה את עצמו בכסף על ידי אחרים ובשטר על ידי עצמו דברי רבי מאיר</p> <p>וחכמים אומרים בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משלאחרים</p>

¹⁵⁷ עיין משנה פ"א מ"ה

<p>לך רשות אלא בו ר' שמעון בן לעזר אמ' משם ר' מאיר אף בשטר על ידי אחרים אבל לא על ידי עצמו הלכה ז</p> <p>ספינה נקנית במשיכה ר' נתן אומ' ספינה ואותיות נקנות במשיכה ובשטר אי זה הוא משיכה בין שמשך בין שהנהיג בין שקרא לה ובאת אחריו הרי זו משיכה הלכה ח</p> <p>אי זו היא מסירה כל שמסר לו פרומביא במוסרה הרי זו מסירה</p> <p>אימתי אמרו מטלטלין נקנין במשיכה ברשות הרבים או בחצר שאינה של שניהם ברשות הלוקח כיון שקיבל עליו קנה ברשות המוכר כיון שהגביה או עד שיוציאו מרשות הבעלים ברשות זה המופקדין אצלו עד שיקבל עליו או עד שישכור לו את מקומו</p> <p>הלכה ט</p> <p>החליף עמו קרקעות בקרקעות מיטלטלין במטלטלין קרקעות במטלטלין מיטלטלין בקרקעות</p> <p>כיון שזכה זה נתחייב בחלפיו</p> <p>רשות גבוה בכסף כיצד גזבר שנתן מעות הקדש במטלטלין קנה הקדש בכל מקום שהוא אבל בהדיוט לא קנה עד שעה שימשוך</p> <p>אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט כיצד שור זה הקדש ובית זה הקדש אפי' מיכן ועד סוף העולם קנה הקדש בכל מקום שהוא אבל בהדיוט לא קנה [עד] שיחזיק</p> <p>הלכה י</p> <p>אי זו היא מצות עשה שהזמן גרמא כגון סוכה לולב ותפלין אי זו היא מצות עשה שלא הזמן גרמא כגון אבידה ושלוח הקן מעקה וציצית ר' שמעון פוטר את הנשים מן הציצית מפני שהיא מצות עשה שהזמן גרמא</p> <p>הלכה יא</p> <p>אי זו היא מצות הבן על האב מאכיל ומשקה מלביש ומכסה מוציא ומכניס ומרחיץ את פניו ידיו ורגליו אחד האיש ואחד האשה אלא שהאיש ספיקה בו לעשות והאשה אין ספק בידה לעשות מפני שיש רשות אחרים עליה</p> <p>אי זו היא מצות האב על הבן למול ולפדותו וללמדו תורה וללמדו אומנות ולהשיאו אשה ויש אומ' אף להשיטו בנהר ר' יהודה או' כל שאין מלמד את בנו אומנות מלמדו ליסטות רבן גמלי' אומ' כל שיש בידו אומנות למה הוא דומה לכרם [שמוקף גדירו לחרי'</p>	<p>משנה ד</p> <p>בהמה גסה נקנית במסירה ובהמה דקה בהגבהה דברי רבי מאיר ורבי אלעזר וחכמים אומרים בהמה דקה נקנית במשיכה</p> <p>משנה ה</p> <p>נכסים שיש להן אחריות נקנים בכסף ובשטר ובחזקה¹⁷⁵ ושאיין להן אחריות אינן נקנים אלא במשיכה נכסים שאיין להן אחריות נקנים עם הנכסים שיש להן אחריות בכסף ובשטר ובחזקה ושאיין להן אחריות זוקקים את הנכסים שיש להן אחריות וישבע עליהן</p> <p>משנה ו</p> <p>כל הנעשה דמים באחר</p> <p>כיון שזכה זה נתחייב בחלפיו כיצד החליף שור בפרה או חמור בשור כיון שזכה זה נתחייב בחלפיו</p> <p>רשות הגבוה בכסף ורשות ההדיוט בחזקה</p> <p>אמירתי לגבוה כמסירתי להדיוט</p> <p>משנה ז</p> <p>כל מצות האב על הבן האנשים חייבים והנשים פטורות כל מצות הבן על האב</p> <p>אחד אנשים ואחד נשים חייבין כל מצות עשה שהזמן גרמא האנשים חייבין והנשים פטורות וכל מצות עשה שלא הזמן גרמא אחד אנשים ואחד נשים חייבין וכל מצוה בלא תעשה בין שהזמן גרמא ובין שלא הזמן גרמא אחד אנשים ואחד נשים חייבין חוץ מ'בל תקיף' ומ'בל תשחית' ומ'בל תטמא למתים'</p>
--	--

שמוקף סייג וכל שאין בידו אומנו' למה הוא דומה לכרם] שאין מוקף גדירו ולחריץ שאין מוקף סייג ר' יוסה או' משם **רבן גמליאל** כל שבידו אומנות למה הוא דומה לאשה שיש לה בעל בין שהיא מתקשטת ובין שאינה מתקשטת אין הכל מסתכלין בה ואם אין מתקשטת היא תהא לה מורא וכל שאין בידו אומנות למה הוא דומה לאשה שאין לה בעל בין מתקשטת ובין שאינה מתקשטת הכל מסתכלין בה ואם אין מתקשטת היא לא תהא לה מורא ר' יוסה בי **ר' לעזר** אמ' משם **רבן גמליאל** (ר' אומ') כל שבידו אומנות למה הוא דומה לכרם גדור שאין בהמה וחיה נכנסין לתוכו ואין עוברין ושבין נכנסין לתוכו ואין רואין את מה שבתוכו וכל שאין בידו אומנות למה הוא דומה לכרם פרוץ שבהמה וחיה נכנסין לתוכו ועוברין ושבין נכנסין לתוכו ורואין את מה שבתוכו

הלכה יב

ר' לעזר בי ר' שמעון אומ' כל מצוה שנתחייבו בה ישראל עד שלא באו לארץ נהגת בארץ ובחוצה לארץ ושלא נתחייבו בה אלא משבאו לארץ אין נהגת אלא בארץ חוץ מהשמטת כלים וגאולת ממכר ושילוח עבד עברי שאעפ שלא נתחייבו בהן אלא משבאו לארץ נהגת בארץ ובחוצה לארץ

הלכה יג

העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו ימיו ושנותיו ונוחל את האדמה

וכל העובר עבירה אחת מריעין לו ומקטפין את ימיו ואין נוחל את הארץ ועל זה נאמ' וחוטא אחד יאבד טובה הרבה בחטא יחידי זה יאבד ממנו טובות הרבה לעולם יהא אדם רואה את עצמו כאילו חציו זכיי וחציו חייב עשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו לכף זכות עבר עבירה אחת אילו שהכריע עצמו לכף חובה על זה נאמ' וחוטא אחד יאבד טובה הרבה בחטא יחידי שעשה זה איבד ממנו טובות הרבה

הלכה יד

ר' שמעון בן לעזר אומ' משם **ר' מאיר** לפי שהיחיד נידון אחר (רוב) [רובו] העולם נידון אחר רובו ועשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו ואת העולם לכף זכות עבר עבירה אחת אילו שהכריע את עצמו ואת העולם לכף חובה ועל זה נאמ' וחוטא אחד יאבד טובה הרבה בחטא יחידי שעשה זה איבד ממנו ומן העולם טובות הרבה

הלכה טו

ר' שמעון אומ' היה אדם צדיק כל ימיו ובאחרונה מרד איבד את הכל שנ' צדקת הצדיק לא תצילנו

ביום רשעו

הלכה טז

היה אדם רשע כל ימיו ועשה תשובה באחרונה המקום מקבלו שנ' ורשעת הרשע לא יכשל בה ביום שובו מרשעו וגו'

משנה ח

הסמיכות והתנופות וההגשות הקמצות וההקטרות והמליקות הקבלות וההזיות נוהגות באנשים ואין נוהגות בנשים חוץ ממנחת סוטה והנזירה שהן מניפות

משנה ט

כל מצוה שאינה תלויה בארץ נהגת בארץ ובחוצה לארץ וכל שהיא תלויה בארץ אינה נהגת אלא בארץ חוץ מן הערלה והכלאים **רבי אליעזר** אומר אף מן החדש

משנה י

כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין את ימיו ונוחל את הארץ

וכל שאינו עושה מצוה אחת אין מטיבין לו ואין מאריכין את ימיו ואינו נוחל את הארץ

<p>הלכה יז כל העוסק בשלשתן במקרא ובמשנה ובדרך ארץ על זה נאמ' והחוט המשולש לא במהרה ינתק תוספתא קידושין פרק ב הלכה א כשם שאין האיש מקדש לבנו בו ובשלוחו כך אין האשה מקדשת בה ובשלוחה הלכה ב האומ' לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאני יוסף ונמצא יוסף ושמעון על מנת שאני בסם ונמצא בסם ובורסי על מנת שאני בן עיר ונמצא בן עיר וכן כרך הרי זו מקודשת שאיני אלא יוסף ונמצא יוסף ושמעון שאיני אלא בסם ונמצא בסם ובורסי שאיני אלא בן עיר ונמצא בן עיר וכן כרך אינה מקודשת</p> <p>הלכה ג [התקדשי לי בזו ובזו היתה אוכלת ראשונה ראשונה אם נשתייר בידו שוה פרוט' מקודשת ואם לאו אינה מקודש']</p> <p>התקדשי לי בכוס זה אם יש בו ובמה שבתוכו שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת זכת בו ובמה שבתוכו במה שיש בכוס זה אם יש במה שבתוכו שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת ולא זכת אלא במה שבתוכו בלבד הלכה ד על מנת שאני עני והיה עני והעשיר על מנת שאני עשיר והיה עשיר והעני</p> <p>על מנת שאני בסם והיה בסם ונעשה בורסי על מנת שאני בורסי והיה בורסי ונעשה בסם על מנת שאני בן עיר והיה בן עיר ונעשה בן כרך על מנת שאני בן כרך והיה בן כרך ונעשה בן עיר</p> <p>על מנת שיש לו בנים והיו לו בנים ואחר כך מתו על מנת שאין לו בנים ולא היו לו בנים ואחר כך נולדו לו הרי זו מקודשת שאינו אלא עני והיה עשיר והעני שאינו אלא עשיר והיה עני והעשיר שאיני אלא בסם והיה בורסי ונעשה בסם שאיני אלא בורסי והיה בסם ונעשה בורסי שאיני אלא בן עיר והיה בן כרך ונעשה בן עיר שאיני אלא בן כרך והיה בן עיר ונעשה בן כרך שאין לו בנים והיו לו ואחר כך מתו שיש לו בנים ולא היו לו ואחר כך נולדו לו אין מקודשת זה הכלל כל תניי כשמתקיים בשעת קידושין אף על פי שבטל לאחר מיכן [הרי זו מקודשת וכל שאין מתקיים בשע' קדושין אף על פי שמתקיים לאחר מכן] אין מקודשת</p>	<p>וכל שאינו לא במקרא ולא במשנה ולא בדרך הארץ אין זה מן הישוב המחזיק בשלשתן עליו הכתוב אומר והחוט המשולש לא במהרה ינתק משנה קידושין פרק ב משנה א האיש מקדש בו ובשלוחו והאשה מתקדשת בה ובשלוחה האיש מקדש את בתו כשהיא נערה בו ובשלוחו</p> <p>האומר לאשה התקדשי לי בתמרה זו התקדשי לי בזו התקדשי לי בזו אם יש באחת מהן שווה פרוטה מקדשת ואם לאו אינה מקדשת בזו ובזו ובזו אם יש בכלם שווה פרוטה מקדשת ואם לאו אינה מקדשת היתה אוכלת ראשונה ראשונה אינה מקדשת עד שיהא באחת מהן שווה פרוטה משנה ב התקדשי לי בכוס זה שליין ונמצא שלדבש שלדבש ונמצא שליין בדינר זה שלכסף נמצא שלזהב שלזהב ונמצא שלכסף¹⁷⁶</p> <p>על מנת שאני עני ונמצא עשיר עשיר ונמצא עני אינה מקדשת רבי שמעון אומר אם הטעה לשבח הרי זו מקדשת משנה ג על מנת שאני כהן ונמצא לוי לוי ונמצא כהן נתין ונמצא ממזר ממזר ונמצא נתין¹⁷⁷</p> <p>בן עיר ונמצא בן כרך בן כרך ונמצא בן עיר על מנת שביתי קרוב למרחץ ונמצא רחוק רחוק ונמצא קרוב על מנת שיש לי בת או שפחה גדלת ואין לו על מנת שאין לי ויש לו על מנת שיש לי בנים ואין לו על מנת שאין לו ויש לו ועל כלם אף על פי שאמרה בלבי היה להתקדש לו אף על פי כן אינה מקדשת וכן שהטעתו</p>
--	---

¹⁷⁶ תוספתא פ"ב ה"ה

¹⁷⁷ תוספתא שם.

<p>הלכה ה</p> <p>התקדשי בסלע משנטלתו מידו אמרה סבור' הייתי שאתה כהן¹⁵⁸ ואין אתה אלא לוי שאתה עשיר ואין אתה אלא עני הרי זו מקודשת זה הכלל כל זמן שנפלו קדושין לתוך ידה בין שהטעה בין שהטעתו היא הרי זו מקודשת</p> <p>ר' שמעון אומ' הטעה לשבח ממון הרי זו מקודשת¹⁵⁹ כיצד בדינר זה של כסף ונמצא של זהב רוצה היא בשל זהב יתר משל כסף עני ונמצא עשיר רוצה היא בעשיר יותר מבעני</p> <p>מודה ר' שמעון שאם הטעה לשבח יחסין שאין מקודשת¹⁶⁰ (התקדשי לי בסלע זו משנטלתו מידו אמרה סבור הייתי שאתה כהן ואין אתה אלא לוי שאתה עשיר ואין אתה אלא עני הרי זו מקודשת זה הכלל כיון שנפלו קדושין לתוך ידה בין שהטעה בין שהטעתו היא הרי זו מקודשת ר' שמעון אומ' אם הטעה לשבח ממון הרי זו מקודשת כיצד בדינר זה של כסף ונמצא של זהב רוצה היא בשל זהב יותר משל כסף עני ונמצא עשיר רוצה היא בעשיר יותר מבעני מודה ר' שמעון שאם הטעה לשבח יחסין שאין מקודשת¹⁶¹)</p> <p>הלכה ו</p> <p>התקדשי לי בסלע זו בפרה זו בטלית זו כיון שלקחה את הסלע ומשכה את הפרה והחזיקה בטלית הרי זו מקודשת</p> <p>הלכה ז</p> <p>כינסי לי סלע זו ובשעת מתנה אמ' הרי את מקודשת לי הרי זו מקודשת משנטלתו מידו רוצה מקודש' רוצה אין מקודשת הילך סלע זו שאני חייב לך בשעת מתנה [אמר] הרי את מקודשת לי רוצה מקודשת רוצה אין מקודשת אם משנטלתו מידו אף על פי ששניהם רוצין אין מקודשת התקדשי לי בסלע שיש לי בידך אין מקודשת כיצד יעשה יטלה הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הרי את מקודשת לי</p> <p>הלכה ח</p> <p>התקדשי לי בסלע זו משנטלתו מידו הטילתו לים או לנהר אין מקודשת התקדשי לי במנה ואמרה לו תנהו לפל' אינה מקודשת שיקבלם לי הרי זו מקודשת נתן לה קידושיה ולא אמ' לה הרי את מקודשת [לי] ר' יהודה או' אינה מקודשת ר' או' אם עסוקין באותו עניין מקודשת אם לאו אינה מקודשת התקדשי לי במנה זה ונמצא מנה חסר דינר אין מקודשת היה בו דינר רע יחליף</p> <p>הלכה ט</p> <p>היה מונה ומשליך לתוך ידה ראשון ראשון יכולה היא שתחזור בו עד שעה שיגמור זה או' במנה וזה או' במאתים והלך זה לביתו וזה לביתו ואחר כך תבעו זה את זה וקידשו אם האיש תבע את האשה ייעשו דברי אשה ואם האשה תובעת את האיש ייעשו דברי האיש וכן המוכר חפץ והיה מונה לתוך ידו (אין) יכול</p>	
--	--

¹⁵⁸ משנה פ"ג מ"ה

¹⁵⁹ משנה פ"ב מ"ב

¹⁶⁰ משנה שם.

¹⁶¹ גר"ש "כל הברייתא נכפלה בטעות וליתא בד ובכ"ע"

לחזור בו עד שיגמור זה אומ' במנה וזה אומ'
במאתים והלך זה לביתו וזה לביתו ואחר כך תבעו
זה את זה אם הלוקח תבע את המוכר ייעשו דברי
מוכר ואם המוכר תבע את הלוקח ייעשו דברי לוקח

משנה ד
האומר לשלוחו צא וקדש לי אשה פלנית¹⁷⁸ במקום
פלוני והלך וקדשה במקום אחר אינה מקדשת הרי
היא במקום פלוני והלך וקדשה במקום אחר הרי זו
מקדשת
משנה ה

המקדש את האשה על מנת שאין עליה נדרים
ונמצאו עליה נדרים אינה מקדשת כנסה סתם
ונמצאו עליה נדרים תצא שלא בכתבה על מנת שאין
בה מומין ונמצאו בה מומין אינה מקדשת כנסה סתם
ונמצאו בה מומין תצא שלא בכתבה שכל המומים
הפוסלים בכהנים פוסלין בנשים

משנה ו
המקדש שתי נשים בשווה פרוטה או אשה אחת
בפחות משווה פרוטה¹⁷⁹ אף על פי ששלח סבלונות
לאחר מכן אינה מקדשת שמחמת קדוש הראשון
שלח וכן הקטן שקדש

משנה ז
המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת אינן
מקדשות מעשה בחמש נשים ובהם שתי אחיות
ולקט אחד כלכלה שלתאנים משלהן הית ושביעית
הית אמר להן הרי כלכם מקדשות לי בכלכלה הזאת
וקבלתה אחת מהן על ידי כלם אמרו חכמים אין
האחיות מקדשות
משנה ח¹⁸⁰

המקדש בחלקו בקדשי קדשים בקדשים קלים אינה
מקדשת במעשר שני בין שוגג בין מזיד לא קדש
דברי **רבי מאיר רבי יהודה** אומר מזיד קדש שוגג לא
קדש ובהקדש מזיד קדש שוגג לא קדש דברי **רבי**
מאיר רבי יהודה אומר שוגג קדש ומזיד לא קדש
משנה ט¹⁸¹

המקדש בערלה בכלאי הכרם ובשור הנסקל ובעגלה
ערופה ובצפרי מצרע ובשער נזיר ובפטר חמור
ובבשר בחלב ובחלין שנשחטו בעזרה אינה מקדשת
מכרן וקדש בדמיהן הרי זו מקדשת
משנה י

המקדש בתרומות ובמעשרות ובמתנות ובמי חטאת
ואפר חטאת הרי זו מקדשת אף על פי ישראל

תוספתא קידושין פרק ג

הלכה א

האומ' לאשה הרי את מקודשת לי בפקדון שיש לי
בידך הלכה ומצאתו שנגנב או שאבד אם נשתייר
בידה שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת
ובמלוה אף על פי שנשתייר בידה שוה פרוטה אין
מקודשת **ר' שמעון בן לעזר** אומ' משם **ר' מאיר**

¹⁷⁸ תוספתא פ"ד ה"ב

¹⁷⁹ תוספתא פ"ד ה"ד

¹⁸⁰ תוספתא פ"ד ה"ז

¹⁸¹ תוספתא פ"ד ה"ח (היא נסובה גם על ההלכה הבאה)

(אומ') מלוה כפקדון אם נשתייר בידה שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אין מקודשת

משנה קידושין פרק ג

משנה א¹⁸²

האומר לחברו צא וקדש לי אשה פלונית והלך וקדשה לעצמו מקדשת וכן האומר לאשה הרי את מקדשת לי לאחר שלשים יום ובא אחר וקדשה בתוך שלשים יום מקדשת לשני בת ישראל לכהן תאכל בתרומה מעכשיו לאחר שלשים יום ובא אחר וקדשה בתוך שלשים יום מקדשת ואינה מקדשת בת כהן לישראל לא תאכל בתרומה

משנה ב

האומר לאשה הרי את מקדשת לי על מנת שאתן ליך מאתים זוז הרי זוז מקדשת ויתן על מנת שאתן ליך מכן ועד שלשים יום נתן לה בתוך שלשים יום מקדשת ואם לאו אינה מקדשת

הלכה ב

האומ' לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאדבר עליך לשלטון ואעשה עמך בפועל¹⁶² ונתן לה שוה פרוטה הרי זו מקודשת מיד עד שיאמר לא דברתי ולא עשיתי דברי ר' מאיר וחכמים אומ' נתקיים התניי מקודשת ואם לאו אינה מקודשת רבן שמעון בן גמליאל אומ' אין תניי בכתובין שאינו כפול על מנת שאדבר עליך לשלטון אם דבר עמה כדרך המדברין מקודשת ואם לאו אינה מקודשת במה אדבר עליך לשלטון אם דבר עמה בשוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת בפעולה שאעשה עמך אם עשה עמה בשוה פרוטה מקודשת ואם לאו אין מקודשת על מנת שאעשה עמיך במלאכה על מנת שאעשה עמיך בפעולה למחר (עשה עמה) אם עשה עמה בשוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת

על מנת שיש לי מאתים זוז הרי זו מקודשת שמא יש לו בסוף העולם על מנת שיש לי מאתים זוז במקום פל' אם יש לו באותו מקום מקודשת ואם לאו אינה

מקודשת

הלכה ג

על מנת שיש לי ביד פל' אף על פי שאמר אין לו בידי מקודשת שמא עשו קנוניא עד שיאמר יש לו בידי אם אמר יש לו בידי מקודשת ואם לאו אין מקודשת

על מנת שאראך מאתים זוז אם הראה על השלחן אין מקודשת שלא אמר להראותה אלא משלו

הלכה ד

על מנת שיש לי בית כור עפר הרי זו מקודשת שמא יש לו בסוף העולם על מנת שיש לי במקום פלני אם יש לו באותו מקום מקודשת ואם לאו אין מקודשת על מנת שאראך בית כור עפר אם הראה בבקעה אינה מקודשת שלא אמר להראותה אלא משלו

על מנת שיש לי מאתים זוז הרי זו מקדשת ויש לו

על מנת שאראך מאתים זוז הרי זו מקדשת ויראנה אם הראה על השלחן אינה מקדשת

משנה ג

על מנת שיש לי בית כור עפר הרי זו מקדשת ויש לו על מנת שיש לי במקום פלוני אם יש לו באותו המקום מקדשת ואם לאו אינה מקדשת על מנת שאראך בית כור עפר הרי זו מקדשת ויראנה הראה בבקעה אינה מקדשת

משנה ד

רבי מאיר אומר כל תני שאינו כתנאי בני גד ובני ראובן אינו תני שנאמר ויאמר משה אלהם אם יעברו בני גד ובני ראובן אתכם את הירדן כל חלוץ למלחמה לפני יי ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחזה ואם לא יעברו חלוצים אתכם

¹⁶² משנה פ"ג מ"ו

¹⁸² משנה פ"ד ה"ב-ה"ג

ונאחזו בתככם בארץ כנען רבי חנניה בן גמליאל
אומר צרך היה הדבר לומר שאלמלא כן יש במשמע
שאף בארץ כנען לא הנחלו
משנה ה
המקדש את האשה ואמר סבור הייתי שהיא כהנת
והרי היא לוייה¹⁸³ לוייה והרי היא כהנת עניה והרי
היא עשירה עשירה והרי היא עניה הרי זו מקדשת
מפני שלא הטעתו
האומר לאשה הרי את מקדשת לי לאחר שאתגיר
ולאחר שתתגירי לאחר שאשתחרר ולאחר
שתשתחררי לאחר שימות בעליך או לאחר שיחלץ
ליך יבמיך¹⁸⁴ אינה מקדשת וכן האומר לחברו אם
ילדה אשתך נקבה הרי היא מקדשת לי לא אמר
כלום (אם היתה אשת חברו מעברת והכר עוברה
דבריו קימין ואם ילדה נקבה מקדשת)
משנה ו
האומר לאשה הרי את מקדשת לי על מנת שאדבר
עליך לשלטון ואעשה עמיך בפועל¹⁸⁵ דבר עליה
לשלטון ועשה עמה בפועל מקדשת ואם לאו אינה
מקדשת

על מנת שירצה אבא רצה האב מקדשת ואם לאו
אינה מקדשת
מת האב הרי זו מקדשת מת הבן מלמדים את האב
שיאמר איני רוצה

הלכה ה
על מנת שירצה פל' אף על פי שאמ' איני רוצה
מקודשת שמא ירצה לאחר שעה עד שיאמר רוצה
אני אם אומ' רוצה אני מקודשת ואם לאו אינה
מקודשת

הלכה ו
על מנת שירצה אבא אף על פי שלא רצה אביו
מקודשת שמא יתרצה שעה אחרת
מת האב הרי זו מקודשת מת הבן זה היה מעשה
ובאו ולמדו את האב שיאמר איני רוצה
הלכה ז

כל תניי שיש בו מעשה מתחלתו תנאו בטל כיצד
הריני חולץך על מנת שירצה אבא אף על פי שלא
רצה האב [הרי זו מגורשת הריני בועלך על מנת
שירצה אבא אף על פי שלא רצה האב] מקודשת ר'
שמעון בן לעזר אומ' משם ר' מאיר רצה האב
מקודשת לא רצה אינה מקודשת שלא היתה בעילה
אלא מחמת קידושין הראשונים כלל אמ' ר' שמעון בן
לעזר כל תניי שאיפשר ליעשות בה ובשלוחה והתנה
עמה תנאו קיים וכל תנאי שאי אפשר ליעשות אלא
בגופה והתנה עמה תנאו בטל כיצד הריני מגרשך על
מנת שירצה אבא רצה האב מגורשת לא רצה אינה
מגורשת הריני מקדשך על מנת שירצה אבא רצה
האב מקודשת לא רצה אינה מקודשת על מנת שאם
מתי לא תהא זקוקה ליבם הרי זו מקודשת ובטל
תנאו שהתנה על מה שכת' בתורה וכל המתנה על
מה שכת' בתורה תנאו בטל על מנת שאין לך עלי
שאר כסות ועונה הרי זו מקודשת ותנאו בטל
הלכה ח

זה הכלל כל המתנה על מה שכת' בתורה בדבר של
ממון תנאו קיים בדבר שאינו של ממון תנאו בטל על

¹⁸³ עיין תוספתא פ"ב ה"ה

¹⁸⁴ תוספתא פ"ד ה"ט

¹⁸⁵ תוספתא פ"ג ה"ב

<p>מנת שאני עשיר אין אומ' בעשיר שבעשירים אלא כל שבני עירו נוהגין כן הלכה ט</p> <p>על מנת שאני תלמיד חכם אין אומ' לא כשמעון בן עזיי ולא כשמעון בן זומא אלא כל שבני עירו נוהגין כן הלכה י</p> <p>בדינר זה של כסף ונמצא של זהב אינה מקודשת כיצד יעשה יטלו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הרי את מקודשת לי</p> <p>תוספתא קידושין פרק ד¹⁶³</p> <p>הלכה א</p> <p>הנותן רשות לשלשה לקדש לו אשה ר' נתן אומ' בית שמיי אומ' יכולין שנים להעשות עדים ואחד שליח בית הלל אומ' שלשתן שלוחין ואין יכולין להעד הלכה ב</p> <p>האומ' לשלוחו צא וקדש לי אשה פלנית¹⁶⁴ ממקום פלני הלך וקדשה ממקום אחר אינה מקודשת הרי היא במקום פל' והלך וקדשה במקום אחר הרי זו מקודשת ר' אלעזר אומ' בכולן הרי זו מקודשת עד שיאמר אי איפשי שתתקדשי לי אלא במקום פל' והאומ' לחבירו צא וקדש לי אשה פל' והלך וקדשה לעצמו מקודשת לשיני¹⁶⁵</p> <p>הלכה ג</p> <p>מעכשיו לאחר שלשים ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום מקודשת לשיני¹⁶⁶ כיצד יעשו אחד נותן גט ואחד כונס אם היו שני אחים נפסלה מזה ומזה הלכה ד</p> <p>המקדש בטעות ובפחות משוה פרוטה¹⁶⁷ וכן קטן שקידש אף על פי ששלח סבלונות לאחר מיכן אינה מקודשת שמחמת קדושין הראשו' שלח ואם בעל קנה ר' שמעון בן יהודה אומ' משם ר' שמעון אף על פי שבעל לא קנה שלא היתה בעילה אלא מחמת קדושין הראשונים הלכה ה</p> <p>המקדש בגזילה ובפקדון או שחטף ממנה סלע וקידשה בה הרי זו מקודשת¹⁶⁸ אמ' לה התקדשי לי בסלע שיש בידך אינה מקודשת כיצד יעשה יטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הרי את מקודשת לי</p> <p>הלכה ו</p> <p>המקדש בבשר מעשר אפילו לאחר שחיטה אינה מקודשת בעצמי ובגידיו בקרניו בטלפיו בדמו בחלבו ובעורו ובגזתו הרי זו מקודשת הלכה ז¹⁶⁹</p> <p>המקדש בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים אינה מקודשת בהקדש במזיד קידש מפני שמעל בשוגג לא מעל דברי ר' מאיר ר' יהודה או' אם יש לו בהן</p>	
--	--

¹⁶³ נראה שחציו הראשון של הפרק נסוב על פ"ב של המשנה.

¹⁶⁴ משנה פ"ב מ"ד

¹⁶⁵ משנה פ"ג מ"א

¹⁶⁶ משנה שם.

¹⁶⁷ משנה פ"ב מ"ו

¹⁶⁸ עיין משנה פ"ב מ"ז

¹⁶⁹ משנה פ"ב מ"ח

טובת הנאה שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת אמ' ר' נראין דברי ר' יהודה בהקדש ודברי ר' מאיר במעשר שני הלכה ח¹⁷⁰

המקדש ביין נסך ובעז בעיר הנדחת ויושביה בעורות לבובין באשירה ובפירותה בבימוס ומה שעליו במרקוליס ומה שעליו ובכל דבר שחל עליו איסור עז כולן אף על פי שמכרן וקידש בדמיהן אינה מקודשת במי חטאת ובאפר חטאת מקודשת ר' יהודה או' אם יש בהן טובת הנאה שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת הלכה ט

האומר לאשה הרי את מקודשת לאחר שאתגייר לאחר שתתגיירי לאחר שאשתחרר לאחר שתשתחררי לאחר שימות בעליך לאחר שתמות אחותיך לאחר שיחלוץ לך יבמך¹⁷¹ בכלום אף על פי שנתקיים התניי אינה מקודשת הלכה י

קדשתי את בתי ואיני יודע למי קדשתיה בא אחד ואמ' אני קדשתיה נאמן לכונסה משכנסה בא אחר ואמ' אני קדשתיה לא כל הימנו לאוסרה

הלכה יא

קדשתי את בתי הקטנות בכלל ולא הגדולות בכלל נתקדשה בתי הגדולות בכלל אין הקטנות בכלל גירשתי את בתי הקטנות בכלל ואין הגדולות בכלל נתגרשה בתי אין הקטנות בכלל

הלכה יב

נשבית ופדיתיה או שנפסלה לאחד מן הפסולין לא כל הימנו לאוסרה קדשתי את בתי והיו לו עשר בנות אסורות מן הספק אם אמ' גדולה לא נתקדשה אלא גדולה אם אמ' קטנה לא נתקדשה אלא קטנה וכן שני אחין שקידשו שתי אחיות זה אינו יודע אי זו קידש וזה אינו יודע אי זו קידש שניהן אסורין מן הספק אם היו עסוקין בגדולה לגדול ובקטנה לקטן אומ' אני (אמרתי) גדולה לא נתקדשה אלא לגדול וקטנה לא נתקדשה אלא לקטן

משנה ז

קדשתי את בתי ואיני יודע למי קדשתיה בא אחד ואמר אני קדשתיה נאמן זה אומר אני קדשתיה וזה אומר אני קדשתיה שניהם נותנין גט ואם רצו אחד נותן גט ואחד כונס

משנה ח

קדשתי את בתי קטנה קדשתיה וגרשתיה כשהיא קטנה והרי היא קטנה נאמן קדשתיה וגרשתיה כשהיא קטנה והרי היא גדולה אינו נאמן

נשבית ופדיתיה בין שהיא קטנה בין שהיא גדולה אינו נאמן מי שמת ואמר בשעת מיתתו יש לי בנים נאמן יש לי אחים אינו נאמן המקדש את בתו סתם אין הבגרות בכלל

משנה ט

מי שיש לו שתי כתי בנות משתי נשים ואמר קדשתי את בתי גדולה ואיני יודע אם גדולה שבגדולות או גדולה שבקטנות או קטנה שבגדולות שהיא גדולה מן הגדולה שבקטנות כלם אסורות דברי רבי מאיר חוץ מן הקטנה שבקטנות רבי יוסה אומר כלם מתרות חוץ מן הגדולה שבגדולות קדשתי את בתי קטנה ואיני יודע אם קטנה שבקטנות או קטנה שבגדולות או גדולה שבקטנות שהיא קטנה מן הקטנה שבגדולות כלם אסורות דברי רבי מאיר חוץ מן הגדולה שבגדולות רבי יוסה אומר כלם מתרות חוץ מן הקטנה שבקטנות

משנה י

האומר לאשה קדשתיך והיא אומרת לא קדשתיך הוא אסור בקרובותיה והיא מתרת בקרוביו קדשתיך

¹⁷⁰ משנה פ"ב מ"ט-מ"י

¹⁷¹ משנה פ"ג מ"ה

<p>הלכה יג קידשתיך והיא אומרת לא נתקדשה אלא בתי אסור בקרבות גדולה וגדולה מותרת בקרביו ומותר בקרבות קטנה וקטנה אסורה¹⁷² בקרביו</p> <p>הלכה יד קידשתי את בתך והיא אומרת לא קדשת אלא אותי אסור בקרבות קטנה וקטנה מותרת בקרביו ומותר בקרבות גדולה וגדולה אסורה בקרביו</p>	<p>והוא אומר לא קדשתיך הוא מתר בקרבותיה והיא אסורה בקרביו</p> <p>קדשתיך והיא אומרת לא קדשת אלא בתי אסור בקרבות גדולה וגדולה מתרת בקרביו ומתר בקרבות קטנה וקטנה מתרת בקרביו</p> <p>משנה יא קדשתי את בתך והיא אומרת לא קדשת אלא אותי אסור בקרבות קטנה וקטנה מתרת בקרביו ומתר בקרבות גדולה וגדולה אסורה בקרביו</p> <p>משנה יב כל מקום שיש קדושים ואין עברה הולד הולך אחר הזכר ואיזה זה</p>
<p>הלכה טו כהנת ולויה וישראלית שניסו לגר הולד גר לעבד משוחרר הולד עבד משוחרר¹⁷³</p>	<p>זו כהנת לויה וישראלית שנשאו לכהן וללוי ולישראל וכל מקום שיש קדושים ויש עברה הולד הולך אחר הפגום שבשניהם ואיזה זה אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל ובת ישראל לממזר ולנתין</p>
<p>הלכה טז גוי ועבד הבאו על בת ישראל והולידה בן הולד ממזר ר' שמעון בן יהודה אומ' משם ר' שמעון אין ממזר אלא מן האשה שאיסורה איסור ערוה וחייבין עליה כרת</p>	<p>וכל מי שאין לה עליו קדושים אבל יש לה קדושים על אחרים הולד ממזר ואיזה זה זה הבא על אחת מכל העריות האמורות בתורה ופסולות וכל מי שאין לה לא עליו ולא על אחרים קדושים הולד כמוה ואיזה זה זה ולד שפחה ונכרית</p> <p>משנה יג</p>
<p>תוספתא קידושין פרק ה הלכה א גירי וחרורי ממזרי ונתיני שתוקי ואסופי וכל האסורין לבא בקהל מותרין לבא זה בזה דברי ר' מאיר</p>	<p>רבי טרפון אומר יכולים הם ממזרים לטהר כיצד ממזר נושא שפחה הולד עבד שחררו נמצא הבן בן חורין רבי אליעזר אומר הרי זה עבד ממזר</p> <p>משנה גיטין פרק ד משנה א עשרה יחסים עלו מבבל כהני לויי ישראל חללי גרי חרורי ממזרי ונתיני שתוקי ואסופי כהני לויי וישראלי מתרין לבא זה בזה לויי וישראלי חללי גרי וחרורי מתרין לבא זה בזה</p>
<p>גרי וחרורי ממזרי ונתיני שתוקי ואסופי וכל האסורין לבא בקהל מותרין לבא זה בזה דברי ר' מאיר</p>	<p>גרי וחרורי ממזרי ונתיני שתוקי ואסופי מתרין לבא זה בזה</p> <p>משנה ב ואלו הן השתוקי כל שהוא מכיר את אמו ואינו מכיר את אביו אספי כל שנאסף מן השוק ואינו מכיר לא את אביו ולא את אמו אבא שאול היה קורא לשתוקי בדוקי</p> <p>משנה ג כל האסורים מלבא בקהל מתרין לבא זה בזה רבי יהודה אסור</p>
<p>ר' יהודה אומ' ארבעה קהלות הן קהל כהנים קהל לויים קהל ישראל קהל גרים והשאר מותרין לבא זה בזה וחכמים אומ' שלש קהלות הן קהל כהנים קהל לויים קהל ישראל</p> <p>ר' ליעזר או' כל האסורין לבא בקהל ודאן בודאן מותר ודאן בספיקן בודאן וספיקן בספיקן אסור אילו הן הספיקות שתוקי ואסופי וכותי וכן היה ר' ליעזר אומ' ממזר לא ישא את הכותית וכותי לא ישא את הממזרת וכותי לא ישא את הכותית וכן שתוקי ואסופי כיוצא בהן</p>	<p>רבי אלעזר אומר ודאן בודאן מותר ודאן בספיקן וספיקן בודאן וספיקן אסור אילו הן הספיקות שתוקי ואסופי וכותי</p>

¹⁷² בכי"ע מותרת
¹⁷³ משנה פ"ד מ"ו

<p>הלכה ב גר ועבד משוחרר מותר בממזרת והולד ממזר דברי ר' יוסה ר' יהודה או' גר לא ישא את הגיורת גר ועבד משוחרר וחלל מותרין בכהנת</p> <p>אי זה היא עיסה כל שאין בה לא משום נתינות ולא משום ממזרות ולא משום עבדי מלכים אמ' ר' מאיר שמעתי כל שאין בה לא משום נתינות ולא משום ממזרות ולא משום עבדי מלכים משיאין לכהונה ר' שמעון בן לעזר או' משם ר' מאיר וכן היה ר' שמעון בן מנסיא או' כדבריו מפני מה אמרו עיסה פסולה לכהונה מפני שספק חללים שניטמעו בה מכירין ישראלים נתינין וממזרין שביניהן ואין מכירין חללים שביניהן</p>	<p>משנה ד הנושא אשה כהנת צריך לבדק אחריה ארבע אמהות שהן שמונה ואלו הן אמה ואם אמה ואם אבי אמה ואמה ואם אביה ואמה ואם אבי אביה ואמה לויים וישראלים מוסיפין עליהם עוד אחת</p> <p>משנה ה אין בודקין לא מן המזבח ולמעלן ולא מן הדוכן ולמעלן ולא מן סנהדרין ולמעלן כל שהחזקו אבותיו שוטרי הרבים וגבאי צדקה משיאים לכהונה אינו צריך לבדק אחריהם רבי יוסה אומר אף מי שהיה חתום עד בארכי ישנה שלצפורין רבי חנניה בן אנטיגוס אומר אף מי שהיה מכתב באסרטיא שלמלך</p>
<p>הלכה ג בת חלל זכר פסולה מן הכהונה לעולם</p> <p>ר' יהוד' אומ' בת גר זכר כבת חלל זכר ופסולה מן הכהונה עיסה פסולה לכהונה נשאת לישראל בתה כשירה לכהונה [גיורת וחללה פסולה לכהונה נשאת לישראל בתה כשרה לכהונה שבוייה פסולה לכהונה נשאת לישראל בתה כשרה לכהונה שפחה פסולה לכהונה נשאת לישראל בתה כשרה לכהונה] נמצאו ישראל מקוה לכהנים ושפחה מקוה לכל הפסולין</p> <p>הלכה ד נתינין וממזרין טהורין לעתיד לבא דברי ר' יוסה ר' מאיר אומ' אין טהורין אמ' לו ר' יוסה והלא כבר נאמ' וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם אמ' לו ר' מאיר מכל טומאותיכם ומכל גילוליכם אמ' לו ר' יוסה מה תל אטרה אתכם אפי' מן הנתינין ומן הממזרות מצרי שנשא מצרית אדומי שנשא אדומית דור ראשון ושני אסור ושלישי מותר אמ' ר' יהודה בנימן גר מצרי היה לו חבר מתלמידי ר' עקיבא אמ' אני גר מצרי ונשאתי אשה גיורת מצרית הריני הולך להשיא לבני אשה בת גיורת מצרית כדי שיהא בן בני מותר לבא בקהל שנ' דור שלישי יבא להם בקהל ה' אמ' לו ר' עקיבא בנימין טעית הלכה משעלה סנחריב ובלבל את כל האומות לא עמונים ומואבים במקומן ולא מצרים ואדומים במקומן אלא עמוני נשא מצרית ומצרי נשא עמונית ואחד מכל אילו נושא אחד מכל משפחות האדמה ואחד מכל משפחות האדמה נושא את כל אילו הכל הולך אחר הולד לוייה וישראלים מוסיפין עליהן עוד אחת הרי שתים עשרה בדק את האם אינו צריך לבדוק את הבנים בדק את הבנים</p>	<p>משנה ו בת חלל זכר פסולה מן הכהונה לעולם ישראל שנשא חללה בתו כשרה לכהונה וחלל שנשא בת ישראל בתו פסולה מן הכהונה רבי יהודה אומר בת גר זכר כבת חלל זכר¹⁸⁶</p> <p>משנה ז רבי אליעזר בן יעקב אומר ישראל שנשא גיורת בתו כשרה לכהונה וגר שנשא בת ישראל בתו כשרה לכהונה אבל גר שנשא גיורת בתו פסולה מן הכהונה אחד גרים ואחד עבדים משחררים אפלו עד עשרה דורות עד שתהא אמן מישראל רבי יוסה אומר אף גר שנשא גיורת בתו כשרה לכהונה</p>

¹⁸⁶ תוספתא פ"ד הט"ו

אינו צריך לבדוק את האם בדק את הגדולים אין צריך לבדוק את הקטנים בדק את הקטנים אין צריך לבדוק את הגדולים במה דברים אמורים באשה אחת אבל בשתי נשים בדק את האם צריך לבדוק את הבנים בדק את הבנים צריך לבדוק את האם בדק את הגדולים צריך לבדוק את הקטנים את הקטנים צריך לבדוק את הגדולים הלכה ה

האומ' בני זה ממזר אין נאמן בני זה בן גרושה או בן חלוצה על הקטן נאמן על הגדול אין נאמן דברי ר' יהודה וחכמים או אפי' שניהם אומ' על העובר שבמיעיה ממזר הוא אין נאמן

הלכה ו

מי שיצא הוא ואשתו למדינת הים ובא הוא ואשתו ובניו ואמ' אשה שיצאת עמי למדינת הים הרי היא זו ואילו בניה אין צריך להביא ראיה עליה ולא על הבנים מתה ואילו בניה מביא ראיה על הבנים ואין צריך להביא על האשה

הלכה ז

נאמנת אשה שתאמר אילו בני ואשה שנשאתי למדינת הים הרי היא זו ואילו בניה צריך להביא ראיה על האשה ואין צריך להביא ראיה על הבנים

הלכה ח

נאמנת אשה שתאמר אילו בני הלכה ט מתייחדת אשה אחת עם שני אנשים אפי' שניהם כותיים אפי' שניהם עבדים אפי' אחד כותי ואחד עבד חוץ מן הקטן שאינה בושה לשמש כנגדו

הלכה י

אחותו וחמותו ושאר כל עריות שבתורה לא יתייחד עמהן אלא על פי שנים אבל היא לא תתייחד אפי' עם מאה גוי

ר' לעזר או אף מי שיש לו אשה ובנים ואין שריון אצלו לא ילמד סופרין

ר' יודה או רוק לא ירעה בהמה דקה ולא יישנו שני רווקים בטלית אחת וחכמים אמרו לא נחשדו ישראל על כך

הלכה יא

היה ר' מאיר אומ' יש איש ואשה שמולדין חמש אומות כיצד גוי שיש לו עבד ושפחה ולהם שני בנים נתגייר אחד מהן הרי אחד גר ואחד גוי נתגייר רבן

משנה ח

האומר בני זה ממזר אינו נאמן ואפלו שניהם אומרים על העבר שבמיעיה ממזר הוא אין נאמן רבי יהודה אומר נאמן משנה ט

מי שנתן רשות לשלוחו לקדש את בתו והלך הוא וקדשה אם שלו קדמו קדושי קדושין ואם שלשלוחו קדמו קדושי קדושין אין ידוע שניהם נותנין גט אם רצו אחד נותן גט ואחד כונס

וכן האשה שנתנה רשות לשלוחה לקדשה והלכה היא וקדשה עצמה אם שלה קדמו קדושיה קדושין ואם שלשלוחה קדמו קדושי קדושין אין ידוע שניהם נותנין גט אם רצו אחד נותן גט ואחד כונס

משנה י

מי שיצא הוא ואשתו למדינת הים ובא הוא ואשתו ובניו ואמר אשה שיצאת עמי למדינת הים הרי היא זו ואלו בניה אינו צריך להביא ראיה לא על האשה ולא על הבנים מתה ואלו בניה מביא ראיה על הבנים ואינו מביא ראיה על האשה

משנה יא

אשה נשאתי במדינת הים הרי זו ואלו בניה מביא ראיה על האשה ואינו מביא ראיה על הבנים מתה ואלו בניה מביא ראיה על האשה ועל הבנים

משנה יב

לא יתיחד איש אחד עם שתי נשים אבל אשה אחת מתייחדת עם שני אנשים

רבי שמעון אומר אף איש אחד מתייחד עם שתי נשים בזמן שאשתו עמו ישן עמהם בפנדקי מפני שאשתו משמרתו מתייחד אדם עם אמו ועם בתו וישן עמהן בקרוב בשר הגדילו זה ישן בכסותו וזה ישן בכסותו

משנה יג

לא ילמד רוק סופרים ולא תלמד אשה סופרים רבי אלעזר אומר אף מי שאין עמו אשה לא ילמד סופרים

משנה יד

רבי יהודה אומר לא ירעה רוק בהמה ולא יישנו שני רווקים בטלית אחת וחכמים מתירין

<p>וגיירן לעבדים והולידו בן והולד עבד (נשתחרר אחד מהן הרי אחד והולידו בן הולד ממזר) הלכה יב</p> <p>נשתחררה שפחה ובא אליה אותו עבד והולידו בן הולד משוחרר נשתחררו שניהם והולידו בן הולד עבד משוחרר הלכה יג</p> <p>יש שמוכר את אביו ונותן לאמו כתובתה כיצד מי שיש לו עבד ושפחה והולידו בן שחרר שפחתו ונשאה וכתב נכסיו לבנה והוא שמוכר לאביו ונותן לאמו כתובתה הלכה יד</p> <p>כל שעסקו עם הנשים לא ייתחד עם הנשים כגון הסרידין והסרוקות והגרדין והרוכלין והחייטין והספרין והכובסין והנקורות ר' מאיר אומ' אין לך אומנות שעברה מן העולם אלא אוי לו לאדם שרואה את הוריו באומנות פגומה הלכה טו</p> <p>ר' אומ' לעולם ישתדל אדם וילמד את בנו אומנות נקייה מגזל וקלה ויתפלל למי שהעשר שלו שאין לך אומנות שאין בה עניות להודיעך שאין עשר ועני מן האומנות</p> <p>אמ' ר' שמעון בן לעזר הראית מימיך ארי סבל צבי קייץ שועל חנוני זאב מוכר קדירות¹⁷⁴ בהמה חיה ועוף שיש להן אומנות והן לא נבראו אלא לשמשני ואני לשמש את קוני</p> <p>והלא דברים קל וחומר ומה אם אילו שלא נבראו אלא לשמשני הרי הן מתפרנסין שלא בצער אני שנבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער אלא שהורעתי את מעשי וקיפחתי את פרנסתי</p> <p>הלכה טז</p> <p>ר' נוהריי אומ' מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה שאוכלין שכן עמלה בעולם הזה והקין קיימת לעולם הבא להם לפי שכל אומניות שבעולם אין עומדין לאדם אלא בנערותו בזמן שכוחו עליו אבל אם בא לידי חולי או לידי זקנה</p>	<p>כל שעסקו עם הנשים לא יתיחד עם הנשים ולא ילמד אדם את בנו אומנות בין הנשים</p> <p>(רבי מאיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה ויתפלל למי שהעשר והנכסים שלו שאין אומנות שאין בה עניות ועשירות שלא עניות מן האמנות ולא עשירות מן האמנות אלא הכל לפי זכותו רבי שמעון בן אלעזר אומר ראית מימיך חיה ועוף שיש להם אומנות והן מתפרנסין שלא בצער והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער אלא שהרעותי מעשי וקיפחתי את פרנסתי אבא גרין איש צידן אומר משם אבא גריא) רבי מאיר אומר לא ילמד אדם את בנו חמר גמל ספר ספן חנוני ורועה מפני שאמנותן אומנות לסטים רבי מאיר אומר לעולם לא ילמד אדם את בנו אלא מכל מקום שאדם מתפרנס אשרי מי שלמד אומנות קטנה להיות מתפרנס ממנה ורוח הבריות נוחה ממנה (רבי יהודה אומר משמו החמרין רבן רשעים והגמלין רבן כשרים הספנין רבן חסידים טוב שברופאים לגיהנם והכשר שבטבחים שתפו שלעמלק) רבי יהודה אומר לעולם לא ילמד אדם את בנו אלא אומנות נקיה וקלה שאין לך אומנות שאין בה עניים ועשירים אלא הכל לפי זכותו שלאדם הוא היה אומר הראית מימיך ארי סבל צבי קייץ שועל חנוני זאב גודר גדרות</p> <p>והרי הדברים קל וחומר ומה אם אלו שנבראו שלא לשמש את קונן הרי הן מתפרנסים שלא בצער אני שנבראתי לשמש את קוני אינו דין שתהא פרנסתי שלא בצער ומי גרם לי להיות מתפרנס בצער הוי אומר חטאי לפי שהרעתי את מעשי וקיפחתי את פרנסתי</p> <p>אמר להם רבי נוהרי מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה כדי שיאכלו שכן עמלה בעולם הזה וקרן קיימת להם לעולם הבא שאין לך אומנות שעומדת לאדם אלא בנערותו בלבד אלא אם בא לידי חלי או למדה שליסורין או יכנס לימי</p>
---	---

¹⁷⁴ כ"ע גדרות

זקנה ואין יכול לעמד במלאכתו נמצא מת ברעב אבל התורה אינה כן אלא משמרת את האדם מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו בנערותו מה הוא אומר וקוי יי יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו בזקנותו מה הוא אומר עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו וכן את מוצא באבינו אברהם ששמר את התורה עד שלא באת לעולם שנאמר (בראשית כוה) עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרת מצותי חקותי ותורתי

וכן את מוצא [באבינו אברהם] שברכו המקום ברוך הוא בנערותו ובזקנותו בנערותו [מה הוא אומר ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה בזקנותו] מה הוא אומר ואברהם זקן בא בימים ויי ברכך את אברהם בכל

חסל מסכתא קידושין חסל סדר נשים

לידי מידת הייסורין ואין עושה מלאכה לסוף שמת ברעב אבל תורה משמרתו לאדם מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו בנערותו מהו אומ' וקויי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים וגו' בזקנותו מהו אומ' עוד ינובון בשיבה וגו'

הלכה יז

וכן אתה מוצא באברהם אבינו שברכו המקום בזקנותו יותר מנערותו

שנ' ואברהם זקן בא בימים וה' ברכך את אברהם ר' מאיר אומ' שלא היתה לו בת ר' שמעון אומ' משם ר' יהודה שהיתה לו בת ר' לעזר המודעי או' זו איסתגנינוס שהיתה בידו של אברהם אבינו שהכל היו באין לפניו ר' שמעון בן יוחי אומ' זו מרגלית טובה שהיתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו שכל הרואה אותה מיד נתרפא משמת אברהם אבינו נטלה המקום ותלאה בגלגל חמה

הלכה יח
מדה שנייה שלא מרד עשו בימיו

הלכה יט
מדה שלישית שעשה ישמעאל תשובה בימיו

הלכה כ
אחרים אומ' בת היתה לו לאברהם ובכל שמה

הלכה כא
וברכו המקום בזקנותו יותר מנערותו וכל כך למה מפני שעשה את התורה עד שלא באת שנ' עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמר משמרת מצותי חקותי ותורתי תורתי לא נאמ' אלא תורתי מלמד שנתגלו לו טעמי תורה ודקדוקיה

